

Duijsenlevi.

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 5. Zettortdeenaatrâ Webruar 1839.

Isglahbts fainneeks.

Baggateem fungem gan swihdiqi dukkati irr, bet lihds ar teem daschas nastas un zeefchanas jazeefsch, no kam nabbaga zilweks gohds Deewam ne ko ne sinn. To tahdas slimmebas orri rohnahs, kas ne nahk ar slitu gaisu, bet ar pilnahm blohdehm un glahsehm, un ar mihsseem sehscheem un sibschu wiilweneem. To kahds baggats kungs Amsterdam pilsfehtâ mahk parahdiht. Tas no rihta zeldamees lihds patt puss-deenai us lehnkrebsli sehdeja, un tabbaku smehkeja lihds apnikke, jeb winsch pa garru laiku pa lohgu skattijahs gaifâ. Bet kad bija maltites laiks, tad winsch tâ ehde, itt kâ buhtu labbibu kuhlis, un tee zeemini brihscham dohmaja: woi wehjisch pa lauku ruhz, jeb woi tas irr zeemina kungs, kas tâ krahz? — Pehz maltites winsch atkal ehde un dsehre, brihscham ko aufstu, brihscham ko filter, tihri pa garru laiku, un nekad neissalzis. Tâ bij lihds patt wakaram, un ne warreja taisni sunnaht, kad maltite bei-dsabs, un kad wakarinsch pee ta eesahzahs. To noturrejis, winsch gahje gulleht, un bija tik peekus, itt kâ buhtu zauru deenu akminus krahvis jeb malku skoldijis. Mo tam winsch dabbuja resnu pawehderu, un bija tik stihws kâ labbibas maiss. Chdeens un dsehreens wairs ne patikke, un pa ilgu laiku winsch ne bija nei lahga wessels, nei ihsti slims, bet kad winnu klausija, tad tam 365 kaites peemitte, prohti ikdeenaas fawada. Winnu dakteri kas Amsterdam pilsfehtâ, tappe fauktai lai winnam padohmu dohd. Mo drappehm winsch spannu wehrti norihje, un ar pulvereem un pillehm, leelahm jo leelahm, warreja schippeles peekraut, un jaw winnu nosinehje par sahlu wesumu. Bet ne kahdas sahles ne lihdsje, jo winsch tâ ne darrijo

kâ dakteri mahzija, bet fazzija: „Kas wels, par ko man irr nauda, un man buhs kâ funnam pabrtikt? Dakteri tikkai ne gribb man wesselu darriht, un es tatschu wianeem makfaju.“

Pehz laikâ winsch vîrdeja, ka 50 juhdses tahlu effoht brihnum labs dakers, kas slimneekus dseedejoht, lihds kâ tohs eerauga, un nabwe winnam wissur zeltu greescocht, fur ween to eerauga. Tam nu winsch sohlja padohtees, un nostelleja grahamatu, fur sawas kaites issstahstija. Schis datters drihs nomannija, kahda tam ta leela kaitte bija, un ka sahlu preefsch to ne waijaga, bet tikkai sabitbas un pakusteschanas. Winsch pee few dohmaja tâ: pag es tewo drihs wesselu darrischu! — Pehz to winsch tam schahdus wahrdus atraktija atpakkat: Mans draugs, jums irr nelahga kaitte, bet ja juhs tâ darriseet kâ es leeku, tad es gan dohmaju juhs glahbr. Jums negants putnis eekscha miht, prohti puhkazehrins ar septinahm rihlschm. Tas man pascham irr jaap-wahrdo, tapebz jums buhs pee man atnokht. Bet pirmâ kabrtâ jums ne buhs rattos atbraukt jeb jahschus atjaht, jo tâ juhs to puhka zehrmu skrattitu, un tas jums septinus fahrenus us reisi warr puschu kohst. Jums jaatnahk ar sawahm paschahm kabjahn! — Ohtrâ kabrtâ jums ne buhs dauds ehst. Tikkai diwreis pa deenu buhs ehst wahritis dahrstu saknes, pufsdeenahm warrat gabbaliku desses, un wakaros pautu peelikt, un no rihta gallas suppi ar kiplokeem eestrebt. Ja juhs wairak ko peenemmat, tad juhs tilween to puhka zehrmu barrojat, un tas jums afni nospeedihs, un tad skrohderim wairs ne buhs ko mehru nemt pee jums, bet dischlerim tos peakritihs. To es jums falku, un ja juhs manni ne klausat, tad

pawassaru wairs ne sagraidiseet. Darrat nu kā
juhs paschi gribbat! —

Kad tas flinneeks tahdus wahrduß lassija,
tad winsch tulicht no pascha rihta likke sahbakus
puzzeh, un us zettu dewahs, ta kā tas dakteris
bija nosfazzijis. Pirmā deenā winsch itt pama-
sitin gahje, sawu wehderu tik smaggi nesdams,
ka buhtu warrejis gleemeli ar wissu nammian
par poristeri peenemt. Ja kahds labdeenu dewe,
tam winsch paldees ne teize, un kur tahrpu
eeraudsja, to faminne. Bet jaw us ohtru un
us treschu rihtu winnam likkahs, ka putnini
gan kohschi dseedajoh, un rassa tik prischa, un
lauka maggones tik farkanas svihdoht, un wissi
laudis ko satikke, tahdi patikhkami rahdijahs,
un pats arri itt lustigs palikke. Un katu rihtu,
kad winsch no naks mahjahn isgahje, wehl
jo labbi patikke, un winsch weegli un preezigi
sawu zettu nostraigaja. Un kad winsch us to
asiotu padefinitu deenu tas pilssata eeriahze, kur
tas dakteris mitte, un no rihta tur peezeblahs,
tad winnam itt labbi bija, un winsch fazzijs:
nu es par nelaimi itt us to brihdi esmu wessels
palizzis, kad man pee dakteri jaet. Ko nu
lai es tam fakku? Kaut tikkai aufis sahktu mag-
kenicht diint, jeb speedeis usnahft! —

Dakteris to sagraidijis, rohku nehme un fazzijs:
nu stahstat man jelle no pascha galla, kahda
juhsu kaite irr. Tad winsch atteize: mihlais
dakteri kungs, man paldees Deewam ne kas
wairs ne kaisch, un es wehletu ka juhs tik wes-
feli essat kā es taggad esmu. — Dakters atfaz-
zijs: ta irr laime, ka juhs man essat paklauft-
juschi. Nu tas puhsa zehrms irr vanihzis, bet
wehl jums winna perrekis irr eefschās, tapebz
jums atkal fahjahn irr japahreet, un mahjās
dashureis malka jasahge, un tik ween jaehd zik
firds gribbahs. Ar to tee pauti arri isnihks,
un juhs ar Deewa paligu warreseat wezzumu
peedishwoht. To fazzidams winsch pasineh-
jahs. — Bet tas baggats kungs fazzijs: ah
dakteri kungs, es gan prohtu kahds juhs essat
gudrs! — Un winsch pehz tam irr tahdu labbu
padohmu klausijis, un 87 gaddus, 4 mehne-
schus un 18 deenas dsihwojis labba wesselibā,

un ik us jannu gabdu tam dakteram 20 dukka-
tus par labdeenu suhtijis. —

F. N.

No Kolkes ragga.

Pagahjuschā wassarā leels trihsmastu fuggis
us Kolkes raggu ffrehje un wehl taggad eeksch
sawahm druppahm tur redsams irr. Nabbags
fugga kapteinis — gaspascha un masa meitina
winnam lihds pahr juhras uhdeni gahje — gan
lohti noskuminis un behdigs bija, jo fuggis wehl
jauns bija un ittin jaunki un us tizzibū istaifihts
un diru behnini augsts. Dauds naudas tas
fuggis makfaja — tik patt dauds kā labs no-
wads no 8 lihds 9 faumeekeem muhsu Kursemme,
un peelahdehts tas bija ar labbu dselsi un isme-
fleteem kannepeem. No tahlas semmes tas fugg-
is bija nahzis. Juhs mihi lassitaji sinnat kur
Amerika semme stahw. Gan drihs 1000 juh-
des no muhsu semmes schi semme irr atstattu
nohst, un no turrenes tas fuggis bija nahzis
ar faldumeem peelahdehts un teesham us Pe-
terburges pilssatu gahjis. Deewa winnam pa-
lihdsjeja scho garru zettu ar sawu fuggi nostai-
gaht. No Peterburges pilssata kur labbu teesu
dselsi bija eelohdejis, fuggis gahje us Rihges
pilssatu, kur abbi behnini tappe ar kannepeem
peedsichti, un nu atkal us sawu semmi edame,
winname ta nelaime Kolkes ragga gallā notikke.
Wehl skaidri sinnams kapteinam tas zelsch ap-
fahrt raggu ne bija, jo pirmu reisi pahr scho
zettu brauze. Wehtra un juhras straumes win-
nu samussinaja un peerille un ta tas nelaimē kluē
un sawu fuggi saudeja. Bet kad nu atkal
rahms un mihligs laiks bija, tad juhrmalneeki
us kunga parwehleschanu offi klahrt bija pee fugg-
ga mantas glahbschanas un dauds dselsi un
kannepu iswedde pee mallas. Bet brihnumis,
leels brihnumis wisseem bija, ka ne weenu lahsi
stipru dsehrenu us fugga ne redseja. Brand-
wihnu, wihnu jeb to stipru dsehrenu, ko sanz
Nummu brandwihnu, to schee fuggineeki ne
mas us sawu fuggi ne turreja, un winni to
garru zettu pahr leelu juhras uhdeni labbi un
gohdigi bija nostraigajuschi un wehtru un aukstu

leetu un wissadu bahrgu laiku, bes stipreem dsehreneem iszeetufchi un uswarrejuschi. Ir schee kuggineeki bija no teem kas sabeidrojuschees ittin ne mas wairs brandwihnu ne dsert un sveiki un wesseli un spirkli wissi bija. Gohdigs lassitaas, reds nu ka irr kuggineeki warbes stipreem dsehreneem ittin labbi pahrtikt, un ja weens jeb ohts kas sun par melleem turreja, kas eeksch rahm sunnahm pahr sahtibas beedribahm rafstichts irr, jeb sahtibas sabeiroschanu gribbetu par sineeklu darriht, lai wairs ne sineij un wairs ne schaubahs, bet lai tizz ka wiss tas taisniba irr — lai tizz ka brandwihns itt ne mas waijadfigs newaid un lai waldahs dser-schanu jeb lai to negantu ugguns uhdeni pagal-lam atsfahj. Klauf mihlais dsehrajs — pateefi es teris ne finahdeju wiss ka tn tahds dsehrajs effi — ne — bet reds es terw wehl gribbu atsibil-dinah. Tanni laika kad tu yeedsumini un fahzi dshwoht un staigaht, tad jaw brandwihns tappe no wissahm pussehm dohts un dahwinahs un usteikts un slavehsts. Krohga weetas wissur tappe uszeltas; gan dihs discha pusse labbibaas, ko Deewa preeksch dahrgu maiisi likke augt, tap-pe par brandwihns, par grehku uhdeni istai-sita, — un dauds tubkstofchi puhri kartuppelu tappe isstahditi, lai tikkai fchis negantig dseh-rens papillam buhtu, woi tad kahds brihnumbs ka dauds zilweki leekai dserfchanai padewahs? Bet fakkajt paschi — par fahdeem tee zilweki behrni, pehz Deewa gihmi radditi, gan pehz galla taptu kad no raddu raddeem leeka dserfchanu pee zilwekeem wairolohs? Ne — pats Deewa ne warreja wairs wehleht ka winna behrni ta tohp famaitati, un pateefi zaur winna paschu walbischau un paligu dauds tubkstofchur zilweku prahlit ta tappe apgaismoti, ka tee pa-schi sawa starpa, bes fungu un walbineeku pa-wehlefchanas, fahze no wissa spehka preit leeku dserfchanu zihnitees un wehl allachin zihniyahs. Sinnams jo weeglaki un ahtraki dabbutum to uswarreschanu pahr scho zilweku famaitataju kad augsti fungi un walbineeki wehl nahktu pa-liga, ka zittas weetas irr darrijuschi. Bet nem-metees drohfschu firdi — Deewa irr ar mums —

mehs jaw gribbam zilweku isglahbfchanu no laizigas un muhschigas pasuddinaschanas. Ne turrees pretti mihlais dsehrajs! Brandwihns n:aw labs: fursch ta ne fakka! Deewa irr taru garru tad irr apgaismojis, tu effi dabbujis to labbu atsibfchanu. Woi tu gribbetu svehtam-garram pretti turretees, kas terw apgaismojis? Woi Deewam gribbetu pretti turretees? Ne — atsakki laikä elles dsehreenam un isglahb taru dwehseli no laizigas un muhschigas pasuddina-schanas. — R.

T e e f a s f l u d d i n a f c h a n a s .

Us pauehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patvaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Sallasmuischhas pagasta teefas wissi parradu deweji ta fainneeka Janni Heidemann, no Sillekursu mahjahn, pahr kurra mantu konkurse sporesta, us-aizinati, pee saudeschanas sawas teefas diwu mehneschau starpa un wisswehlok lihds 20tu Webruar 1839, kas par to weenigu un isflehgfchanas termini nolists, ar sawahm präffischahanahm un labbahm peerahdischahanahm woi paschi, woi zaur weetnekeem un pehrmin-dereem, kur tahdi wehleti, pee schihs teefas pee-teiktees un sagaidiht, ko teesa pehz likkumeem spre-dihs. Sallasmuischhas pagasta teesa, 20ta Dezem-ber 1838. 2

(L. S.) †† Anfs Namlau, pagasta wezzakais.
(Nr. 107.) J. F. Rateycke, pagasta teefas frihveris.

Meschamuischhas pagasta teesa zaur scho sunnamu barrä, ka tur behrs sirgs, 10 gaddu wezs un mella kehwe 12 gaddu wezza, peeklihduschi. Kom schee sirgi peederretu teek usaizinati, lihds 1mu Merz f. g. scheit peeteiktees, un prett barrofchanas atsib-dsinaschanu sawus sirgs prettim nemit. Jo pehz schi termina tee sirgi pagasta lahbei par labbu tiks pahrdohsti. Meschamuischhas pagasta teesa, 17ta Januar 1839. 2

†† Piddul Fehkab Sillin, pagasta wezz.
(Nr. 3.) R. F. Weidemüller, pagasta teefas frihw.

Dsimsmuishas Scharlottenrh muishas walbi-schanu (pee Kuldigas) zaur scho tohs tur peerakstius pagasta lohzellus, prohti: Janni Freiberg, un winna dehlus Ernestu un Janni, Mahriin Mitteli, un winna dehlus Utta, Magnus un Janni, uoiz-zina, galwas = naudas = matfashanas labbad, ko winni ilgi naw malfajuschi, wisswehlok lihds 24tu April 1839 scheit peeteiktees; zittabi winni un tee-

Kas schohs laudis pehz schi termina bes galwas-grahmatahm peeturretu, to launumu, kas no tam zeltohs, few poscheem warrehs peetihdsnaht.

Dsmitsmuischä Scharlottenruh, pee Kuldigas, 7tä Janvar 1839.

Scharlottenruhmuiscchas dsmitstlung
Kapitain von Simolin.

Kad kas konkurse tahs zeenigas nelaikas zeemahtes von Wettberg, Gaffes muischas leelmahtes (Regierungsräthin v. Wettberg, Erbfrau auf Weezen) dascheem esnu par weetneku bijis par tam gahdadams, lai teem ne sustu kas teem prassht nahkabs, un to esnu darrijis bes ka tee mannis buhtu pee schi darba ar wahrdeem jeb zaur raksteem peeluhguschi, tad schim brihscham, kur taifahs spreediumu sinnamu darrist, winnu weetneeks buht ne warru, ja man ne atsuhta parahdischam. 1) kur mannis luhds winnu weetneeks buht, 2) kur man paraksta, ko latrs schai leetä grabb iedarramu, 3) waijaga arri parahdischanas, ka jebkatrs teefham tas irr, kahds tas fakkabs effoh. Talabb tohs appakschralftiitus zil-welus jeb winnu mantineekus, prohti:

- 1) Dirwu Klahwa mantineekus,
- 2) Krohgeri Fritz Rosenberg,
- 3) Krohgeri Blankensfeld,
- 4) Krohgeri Specht,
- 5) Julie Schmoll-dsimmuse Turkevsky,
- 6) Lieden manseli,
- 7) Appolonie Grün,
- 8) Minna Grünhagen,
- 9) Deenasta meitu Rosalie,
- 10) Mohderi Greete,
- 11) Kutscheeri Turku,
- 12) Sullaini Janku,
- 13) un to Gaffes muischas usraugu, kas 1830tä gaddä tur bijis,

alzinaju lihds 7tu Webr. deenu pee mannim atnahlt, un tahs wispeeminetas sihmes atnest. Kas schai deenä ue atnahks sawu leetu mannim kaidrak isteikt, tas pats pee tam buhs wainigs ja turplikkam sawas azzis atwehru ne turreschu pahr winna labbumu. Felgawä, tai 27tä Dezember 1838.

E. L. Proch, adwokats.

Bittas fluddin a f ch a n a s.

Waggars, kas semmes-kohpschanu un wissu, los pee semmes-kohpschanas peederr kahdä Kursemmed

semmes-kohpschanas-kohblä irr mahzijees, un kam pahr tam labbos parahdischanas-sihmes, un kas turklaht Kreewu walodu proht, warr dabbuht weetu Kursemmed Augschsemme. Klahtakas sunas warr dabbuht awischu-apgahdaschanas-nammä pee Steffenhogen lunga Felgawä jeb Rihgä pee Seesemann lunga.

Tai 16tä Webruar f. g. preeksh un pehz pusddee-nas, tils tal pee Sotkaismuischbas peederrigä Taks-muischä, kas trihs juhdes no Felgawas, uhtrupe turreta, kur wissadas istabas-leetas (Möbel), wissowairak no magoni-kohla; tofes, glahses, karappes, schuhwus, lukturub aran bes kalpineem, sees-nas-speegelus, galda-rihlus, matrazzes un daschdas schadas zittas-leetas-pahedohts.

Notaire Aegidi.

Engures muischas waldischana zaur scho sinnamu varra, ka to suschu swelju 13tä Webruar 1839 pee Engures pagasta teesas wairaksohlitajam us arrenti isdohs.

Pee mannum irr grahmatas no Kreewu semmes atnahkusbas 1) nodohdama Dohwe Fähnrim eelsch Zehlabu muischas Spurgu Grandau mahjahn. 2) nodohdama pee Alta Bomkenewitz Brahzinu muischä pee Kuldigas eelsch Buraj mahjahn. Kam schihs grahmatas peekristi pretimi nemt, tas winnas warr dabbuht pee mannim.

W. Pantenius, Felg. Latw. rihta mahzitojs.

Sinna pahr jaunu grahmatu.

Rahds Jums Awischu lassitateem labbi pasifikams-takstais (ne dohmojat us mannim) us muhsu luhg-schanahm lizzis drikkös eespeest: Saderrinachanas runnu, ka pa muhsu widdu wezzaki runnas turr. Schi runna us 15 puss lappahm faspeesta, mannim lohti patikkusi tillabb to jauku mahzibu, ka arri tahs kaidras Latweeschu walodas labbad. Pee Steffenhas gen lunga Felgawä to peeminetu grahmatinu ware dabbuht pirk par 5 kap. sudr. nauða.

W. Pantenius,
Felg. Latw. rihta mahzitojs.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhmallas gubernementu angstas waldischanas pusses: Hofkraft von Braunschweig, grahm. pahrluhktais.

No. 38.